

Ekonomiczny Uniwersytet Dziecięcy

Po co w firmie rachunkowość?

Wioletta Kukier

Politechnika Gdańska

Data: 07 maja 2026 r.

Po co w firmie rachunkowość?

Wioletta Kukier

NO WŁAŚNIE... PO CO?

Macie jakieś pomysły?

Wyobraźcie sobie, że otwieracie najlepszą na świecie budkę z LEMONIADĄ. Macie żółte cytryny, lód, cukier i piękne kubeczki. Ludzie ustawiają się w kolejce, monety brzęczą w słoiku... i nagle – stop!

Skąd macie wiedzieć, czy naprawdę zarabiacie pieniądze? Czy wystarczy Wam na nową partię cytryn jutro rano? Czy ten stoik jest pełny, bo jesteście bogaci, czy dlatego, że zapomnieliście oddać koledze za pożyczony lód?

Tu wchodzi cała na biało:
Rachunkowość
;))

The background of the slide is a close-up, high-resolution photograph of numerous thin slices of lemons. The slices are arranged in a somewhat overlapping pattern, filling the entire frame. The color is a vibrant yellow, with the white pith and the darker yellow pulp of the lemon segments clearly visible. The lighting is bright and even, highlighting the texture of the fruit.

Rachunkowość to...

PAMIĘĆ FIRMY

czyli Wielka Księga Faktów i Zasada Zapisu

Firma to nie tylko zabawa, to tysiące małych zdarzeń. Każda kupiona słomka i każdy sprzedany kubek napoju to informacja. Nikt nie ma tak dobrej pamięci, żeby pamiętać o tym wszystkim!

Rachunkowość jest jak wielki, magiczny dziennik, w którym zapisujemy każdą wydaną i każdą zarobioną złotówkę. Dzięki temu szef firmy nie musi zgadywać, gdzie podziały się pieniądze. On to po prostu wie!

Dlaczego kapitan potrzebuje mapy?

Wyobraźcie sobie, że płyniecie wielkim statkiem przez ocean. Macie silnik, macie załogę i macie mnóstwo towaru pod pokładem. Ale nie macie mapy, kompasu ani radia. Płyniecie "na oko". Czy dołyniecie do celu? Może tak, jeśli dopisze Wam szczęście. Ale prędzej czy później uderzycie w ukrytą skałę albo zabraknie Wam paliwa na środku pustkowia.

Rachunkowość w firmie to właśnie taka mapa, kompas i system nawigacji w jednym. To system, który mówi nam dokładnie, gdzie jesteśmy, ile mamy paliwa (pieniędzy) i czy nie płyniemy prosto na mieliznę.

W firmie każdego dnia dzieją się setki rzeczy. Ktoś kupuje od Was butelkę soku, ktoś inny przywozi transport szklanek, jeszcze inny pracownik prosi o nową koszulkę firmową.

Gdybyśmy chcieli to wszystko tylko "pamiętać", nasz mózg by się zagotował.

Księgowy jest jak detektyw. Każdy dokument (faktura, paragon) to dla niego ślad. On zbiera te ślady i układa je w chronologiczną opowieść. Dzięki temu, nawet za dwa lata, będziemy mogli sprawdzić: "Ile dokładnie zapłaciliśmy za cukier 14 marca o godzinie 10:00?".

W rachunkowości nie ma miejsca na "wydaje mi się". Albo masz na coś dowód (papier), albo to się nie wydarzyło. To uczy nas porządku i odpowiedzialności.

Inwentaryzacja: Gdzie są moje słomki?

Rachunkowość to nie tylko liczenie monet. To także liczenie "rzeczy". W firmie nazywamy to **aktywami**.

Twoje aktywa to:

- Maszyny (wyciskarki, lodówki).
- Towary (cytryny, cukier, woda).
- Budynki (Twoja budka lub biuro).

Dlaczego musimy to liczyć?

- Wyobraźcie sobie, że myśleliście, że macie w magazynie 1000 słomek, a rano okazuje się, że myszy je pogryzły i zostało tylko 10. Bez rachunkowości dowiedzielibyście się o tym dopiero, gdy pierwszy klient poprosiłby o napój. Dobra księgowość mówi nam: "Hej, kończą się cytryny, zamów nowe!". To pozwala firmie działać bez przerwy, jak dobrze naoliwiona maszyna.

The background of the slide is a close-up, high-resolution photograph of several slices of lemons. The slices are arranged in a slightly overlapping pattern, showing the bright yellow pulp, the white pith, and the dark green rind. The lighting is bright and even, highlighting the texture of the fruit.

Rachunkowość to...

WAGA, CZYLI ZYSK CZY STRATA

Wyobraźcie sobie starą wagę szalkową. Na jednej szalce kładziemy wszystkie Przychody (pieniądze, które dostaliśmy od klientów).

Na drugiej szalce kładziemy Koszty (pieniądze, które wydaliśmy na cytryny, cukier, wodę i prąd do lodówki).

Jeśli szalka z przychodami jest niżej – brawo! Macie Zysk. Możecie kupić sobie lody albo zainwestować w nową wyciskarkę.

Jeśli szalka z kosztami jest cięższa – macie Stratę. Coś poszło nie tak. Może cytryny były za drogie? Albo za dużo cukru lądowało na podłogę?

Rachunkowość mówi nam prawdę, nawet jeśli ta prawda jest smutna. Pozwala naprawić błędy, zanim firma całkiem zbankrutuje.

Magia Matematyki

- Zysk to nie to samo co gotówka!

To jest najtrudniejsza lekcja, którą muszą zrozumieć nawet dorośli szefowie wielkich firm.

To, że masz pieniądze w portfelu, nie oznacza, że Twoja firma zarabia.

Na przykład Masz w skarbonce 100 zł ze sprzedaży lemoniady. Jesteś bogaty? Niekoniecznie!

- Musisz oddać 40 zł mamie za kupione cytryny.
- Musisz zapłacić 20 zł koledze, który pomagał Ci nalewać sok.
- Musisz odłożyć 10 zł na naprawę zepsutego kranu.

Rachunkowość pozwala nam oddzielić to, co mamy w rękę, od tego, co naprawdę należy do nas. To się nazywa liczenie wyniku finansowego. Dzięki temu nie wydasz wszystkich pieniędzy na nową konsolę, wiedząc, że jutro musisz zapłacić rachunki.

The background of the slide is a close-up, high-resolution photograph of several thin, overlapping slices of lemons. The slices are arranged in a somewhat circular pattern, with the central slice being the most prominent. The lemons are bright yellow, and the white pith is visible between the segments. The lighting is soft, creating a warm and fresh atmosphere.

Rachunkowość to...

**PLANOWANIE
PRZYSZŁOŚCI
(KRYSTAŁOWA KULA)**

Rachunkowość to nie tylko patrzenie w przeszłość. To też przewidywanie!

Jeśli księgowy (taki detektyw od cyferek) powie nam: "Słuchajcie, co tydzień wydajemy 50 zł na lód", to wiemy, że za miesiąc będziemy potrzebować 200 zł.

Dzięki rachunkowości wiemy, czy stać nas na:

- Zatrudnienie pomocnika (np. młodszego brata).
- Pomalowanie budki na neonowy zielony.
- Otwarcie drugiej filii na drugim końcu podwórka.

Planowanie jak w grze strategicznej

Czy graliście kiedyś w gry typu Minecraft albo SimCity? Tam też musicie zarządzać zasobami. Rachunkowość to taka gra w prawdziwym życiu.

Budżetowanie

Kiedy już wiemy, ile wydaliśmy w zeszłym miesiącu, możemy stworzyć Budżet, czyli plan na przyszłość.

W zeszłym roku w lipcu było bardzo gorąco i sprzedaliśmy 500 kubków. W tym roku przygotujemy pieniądze na 600 kubków, bo nasza firma jest bardziej znana!

Bez danych z przeszłości (które dostarcza rachunkowość), planowanie przyszłości to tylko strzelanie na oślep. Dzięki liczbom wiemy, czy stać nas na ryzyko.

The background of the slide is a close-up, high-resolution photograph of numerous thin, circular slices of lemons. The slices are piled together, showing the bright yellow pulp, the white pith, and the dark green rind. The lighting is bright and even, highlighting the texture of the fruit.

Rachunkowość to...

ZASADY GRY (UCZCIWOŚĆ)

Firma nie działa w próżni. Są inni ludzie, banki i państwo. Wszyscy chcą wiedzieć, czy gramy fair.

Podatki - to taka "składka" na drogi, szkoły i place zabaw. Rachunkowość wylicza, ile sprawiedliwie powinniśmy dorzucić do wspólnego koszyka.

Zaufanie - jeśli chcecie pożyczyć od taty 100 zł na nową maszynę do lodu, musicie mu pokazać w swoim notesie, że Wasza firma działa dobrze. Nikt nie pożyczy pieniędzy komuś, kto ma bałagan w papierach!

Wiarygodność: Dlaczego inni nam ufają?

Firma nigdy nie jest sama. Musi współpracować z innymi.

Banki - jeśli będziesz chciał pożyczyć pieniądze na wielką fabrykę, pan w banku nie uwierzy Ci na słowo, że jesteś świetnym sprzedawcą. Powie: "Pokaż mi swoje księgi rachunkowe". Jeśli zobaczy w nich porządek, pożyczy Ci pieniądze.

Inwestorzy - to ludzie, którzy dają Ci pieniądze, żeby Twoja firma rosła, a w zamian chcą części zysków. Oni chcą widzieć czarno na białym, czy ich pieniądze są bezpieczne.

Państwo - każda firma musi dorzucać się do wspólnej kasy (podatki), z której budowane są drogi i szpitale. Rachunkowość pozwala wyliczyć te składki uczciwie – ani za mało, ani za dużo!

Rachunkowość uczy nas jednej bardzo ważnej wartości: **Uczciwości**.

W liczbach trudno kłamać, jeśli prowadzi się je starannie. Firma, która ma rzetelną rachunkowość, jest szanowana.

Księgowy często pełni rolę "sumienia" szefa. Gdy szef chce kupić sobie luksusowy samochód za pieniądze, które powinny iść na wypłaty dla pracowników, księgowy mówi: "Stop! Liczby pokazują, że nas na to nie stać". To chroni firmę przed upadkiem.

Nowoczesność Od liczydła do Sztucznej Inteligencji

Kiedyś rachunkowość to były wielkie, ciężkie księgi i pisanie piórem. Dzisiaj to nowoczesne programy komputerowe, a nawet Sztuczna Inteligencja!

- Programy same skanują faktury.
- Systemy automatycznie liczą, ile podatku trzeba zapłacić.
- Wykresy na ekranie pokazują szefowi w czasie rzeczywistym, czy dzisiaj zarobił, czy stracił.

Ale uwaga! Nawet najmądrzejszy komputer potrzebuje człowieka, który rozumie zasady gry. Dlatego nauka rachunkowości to jak nauka języka, którym mówi cały świat biznesu.

Po co więc w firmie rachunkowość?

- Abyśmy pamiętali o każdym szczególe.
- Abyśmy wiedzieli, czy naprawdę zarabiamy.
- Abyśmy mogli planować wielkie sukcesy.
- Aby inni nam ufali.

Rachunkowość to nie tylko "nudne tabelki". To opowieść o Twojej firmie napisana w języku liczb. Jeśli nauczysz się ten język rozumieć, nikt Cię nie oszuka, a Twoja firma będzie mogła rosnąć!

INFLUENCER TYCOON

Wielkie Liczenie

Cel gry:

Przetrwąć jeden miesiąc prowadzenia agencji dla gwiazd YouTube'a i TikToka, nie kończąc z długami.

Czego potrzebujemy?

- Kartka papieru podzielona na dwie kolumny:
- WPŁYWY (to, co wpada) i WYDATKI (to, co wypada).
- Kalkulator (może być w telefonie).

1000 „Gamer-Coinów” (GC) na start..

ZADANIE: Scenariusz Miesięczny

Na kolejnych slajdach pojawi się 6 wydarzeń. Twoim zadaniem jest zapisywanie ich w odpowiednich kolumnach i aktualizowanie stanu konta

Tydzień 1: Wielki Kontrakt

Podpisujesz umowę z firmą produkującą napoje witaminowe „Turbo-Sok”. Obiecują Ci zapłacić 2000 GC, ale... zrobią to dopiero za miesiąc.

Tydzień 2: Zakupy Sprzętu

Twoja kamera się psuje.
Kupujesz nową za 600 GC.
Dodatkowo kupujesz 10
pudełek pizzy dla ekipy za
150 GC.

Tydzień 3: Premia od Fanów
Prowadzisz stream charytatywny, ale fani wysyłają Ci też „donejty” dla Ciebie. Uzbierałeś 400 GC.

Tydzień 4: Niespodziewany „Gosťek z Urzędu”

Okazuje się, że zapomniałeś o opłacie za prąd w studiu i serwery. Musisz zapłacić 300 GC. Dodatkowo, Twój montażysta chce wypłatę: 400 GC.

I jaki jest wynik naszej zabawy?

Co można było zrobić inaczej?

Afera z Prawami Autorskimi

Użyłeś muzyki bez pozwolenia!
Musisz zapłacić karę **200 GC**.

Viralowy Hit!

Twój film obejrzało 5 milionów ludzi. Zarabiasz dodatkowo **500 GC**.

Zepsuta Matryca

Twój kot przewrócił statyw.
Naprawa kosztuje **150 GC**.

Sponsor Rezygnuje

Firma „Turbo-Sok” bankrutuje.
Nie dostaniesz obiecanych **2000 GC!**

Zwrot Podatku

Państwo oddaje Ci nadpłacone pieniądze: **100 GC**.

Atak Trolli

Musisz zatrudnić moderatora czatu na weekend. Koszt: **100 GC**.

Złoty Przycisk

Dostałeś nagrodę od YouTube'a.
Jest warta **300 GC**, ale nie chcesz jej sprzedawać.

Wielu ludzi myśli, że rachunkowość to tylko nudne cyferki w tabelkach.

Ale tak naprawdę księgowy w firmie jest jak Navigator na statku.

Kapitan (szef) trzyma stery, ale to Navigator mówi: "Uważaj, tam są skały (za wysokie koszty)!" albo "Płynij tam, tam jest skarb (duży zysk)!".

Dziękuję za uwagę 😊

I zapraszam po Certyfikaty

